

Θεσσαλονίκη: Μνήμες μιας άλλης εποχής- Η μαρτυρία 90χρονης

[Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός / Κοινωνιολογικά \(κοινωνική πρόνοια & οικογενειακά θέματα\)](#)

Σκαλίζει τη μνήμη της και ανασύρει εικόνες «φορτωμένες» με πόνο, που όσα χρόνια κι αν περάσουν δεν έχουν καταφέρει να φύγουν από την καρδιά και το μυαλό της. Η 90χρονη, σήμερα, Ελένη Μιχαλοπούλου, μιλώντας στο Αθηναϊκό/Μακεδονικό Πρακτορείο Ειδήσεων «ξετυλίγει» το κουβάρι των αναμνήσεών της από την εποχή εκείνη που ο ζόφος του πολέμου σκίαζε τα πάντα και κατάφερε -μεταξύ άλλων- να «σβήσει» και τα φώτα της μεγαλύτερης γιορτής της πόλης, της Διεθνούς Έκθεσης Θεσσαλονίκης. Η Έκθεση το 1941 καταλύθηκε από τον γερμανικό στρατό, λεηλατήθηκε και καταστράφηκε και χρειάστηκε να

περάσουν σχεδόν δέκα χρόνια όταν τελικά επαναλειτούργησε, το 1951.

Δεκαπέντε χρόνια συνεχούς λειτουργίας «μετρούσε» η ΔΕΘ όταν, για πρώτη φορά, το 1940, δεν άνοιξε τις πύλες της και η Ελένη Μιχαλοπούλου θυμάται σαν σήμερα εκείνες τις μέρες: «Έρχονται οι Γερμανοί, έρχονται και τα καταλαμβάνουν όλα. Έβαλαν παντού ανακοινώσεις ότι απαγορεύονται οι συνωστισμοί, δεν μπορούσαμε να βρεθούμε πάνω από πέντε - έξι άνθρωποι μαζί στον ίδιο χώρο, δεν θα μιλάτε - μας έλεγαν- δεν θα γίνονται μαζέματα, δεν θα γίνεται τίποτε -έλεγαν- και έτσι πάει η και η ΔΕΘ... δεν άνοιξε εκείνη τη χρονιά και πέρασαν δέκα χρόνια για να ανοίξει. Άρχισαν να τα κρύβουν όλα για να τα κατασχέσουν».

Αν και μόλις δέκα ετών τότε, η ηλικιωμένη Θεσσαλονικιά αντιμετώπιζε με θάρρος τις εξελίξεις και δεν δίσταζε στιγμή να βγει στον δρόμο για να εξερευνήσει με το αθώο παιδικό της βλέμμα όσα τρομερά συνέβαιναν γύρω της και να αφουγκραστεί τον παλμό της δύσκολης εκείνης περιόδου.

«Ένα βράδυ με έστειλε ο μπαμπάς μου στα άλογα για μια δουλειά. Με έπιασαν οι Γερμανοί, με έκλεισαν σε ένα σχολείο στη Βέροια. Με είδαν στον δρόμο να κρατώ κάτι στα χέρια και νόμιζαν πως είναι έγγραφα και θα τα δώσω στους αντάρτες και έτσι με πήγαν στο σχολείο κρατούμενη. Ο διερμηνέας που ήταν μαζί τους με είδε μικρό κορίτσι, τού εξήγησα πως πήγαινα στον στάβλο και είχα μαζί μου κάποια χαρτιά της θείας μου και με άφησαν. Δεν φοβόμουν όμως τίποτε, δεν φοβήθηκα ποτέ», λέει με στεντόρεια, παρά το προχωρημένο της ηλικίας της, φωνή.

Ο κόσμος -θυμάται η κ. Μιχαλοπούλου- περίμενε τη ΔΕΘ ως μια μεγάλη γιορτή. «Ήταν διασκέδαση, ψυχαγωγία, χαρά, ένα μεγάλο πάρτι, ένα ξεσήκωμα», λέει χαρακτηριστικά. «Δεν ήταν η έκθεση, όπως είναι τα τελευταία χρόνια. Μπουλούκια ξεχύνονταν ο κόσμος, ακροβατικά που εκείνη την εποχή τραβούσαν όλα τα βλέμματα, τραγούδια, ηθοποιοί ακροβατικά και γλυκίσματα στους χώρους», περιγράφει, τονίζοντας πως η ΔΕΘ πολλών δεκαετιών πίσω είχε άλλο χρώμα, άλλες εικόνες και άλλες μυρωδιές. Αντίστοιχες εκείνης της εποχής... Ένα χρόνο πριν κλείσει η ΔΕΘ για μια δεκαετία, η Ελένη Μιχαλοπούλου «αντάμωσε», όπως λέει, με τη Σοφία Βέμπο και ήταν από τις πιο έντονες στιγμές της. «Η Βέμπο έβγαινε στη σκηνή και εγώ κοριτσάκι δίπλα της ήμουν μαζί με την αδερφή της, την Αλίκη, στα παρασκήνια. Εγώ ήμουν μικρούλα, μόλις εννέα χρονών, αλλά με πήρε και τραγουδούσαμε μαζί γιατί από μικρή μου άρεσε να ασχολούμαι με το τραγούδι και την υποκριτική», εξηγεί η κ. Μιχαλοπούλου.

Για μια δεκαετία η ΔΕΘ «σιώπησε», αλλά όταν το 1951 ετοιμάστηκε να φορέσει και πάλι τα γιορτινά της, η κ. Μιχαλοπούλου βρέθηκε και πάλι στην «πρώτη γραμμή» της χαράς. «Άρχισαν οι χαρές και τα πανηγύρια. Βάλαμε τα καλά μας

πήραμε τις σημαίες μας, είχαμε μεγάλη χαρά. Δεν είχε τότε πολλά εμπορικά και ο περισσότερος κόσμος ήταν έξω. Είχε πολλά παιχνίδια, λούνα παρκ, θέατρα, τραγούδι, ακροβατικά. Δεν έγιναν αμέσως όλα όπως παλιά -σημειώνει- ωστόσο η επιθυμία και η λαχτάρα του κόσμου να βρεθεί ξανά στη ΔΕΘ είναι μια πολύ δυνατή ανάμνησή της. «Ο πόλεμος τέλειωσε, μπορούμε ελεύθερα τον ήλιο να κοιτάμε», είναι ο στίχος που τραγουδούσαν η κ. Μιχαλοπούλου και η παρέα της όταν βρέθηκαν ξανά στη ΔΕΘ. Σεπτέμβριος 2020.

Σήμερα, η κ. Μιχαλοπούλου ζει ένα ακόμη κλείσιμο της ΔΕΘ. Αυτή τη φορά, η αιτία είναι οι πρωτόγνωρες συνθήκες της πανδημίας του κορονοϊού. Πάντως η ίδια είχε αρκετά χρόνια να επισκεφθεί την Έκθεση, όχι λόγω του προχωρημένου της ηλικίας της, αλλά κυρίως επειδή της λείπει η εποχή της μαύρης μύρας και των ακροβατικών, όπως λέει.

Η ακύρωση της φετινής διοργάνωσης τη στεναχώρησε πολύ και ευχή της είναι, όπως τονίζει, να επιστρέψει γρήγορα η καθημερινότητα του κόσμου σε κανονικούς ρυθμούς και όταν όλα γίνουν όπως παλιά να επιστρέψει και λίγη από τη μαγεία της δικής της εποχής, των δικών της αναμνήσεων από τη ΔΕΘ.

Αναστασία Τελιανίδου/ΑΠΕ-ΜΠΕ